

بررسی تاثیر پیاده سازی سیستم بهای تمام شده در جهت بودجه ریزی عملیاتی

و حسابرسی عملکرد

فریبرز عوض زاده فتح^۱ و زهرا مرادی^۲

^۱ گروه حسابداری، واحد یاسوج، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یاسوج، یاسوج، ایران

^۲ گروه حسابداری، واحد یاسوج، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یاسوج، یاسوج، ایران

چکیده - هدف از انجام این پژوهش بررسی تاثیر پیاده سازی سیستم بهای تمام شده در جهت بودجه ریزی عملیاتی و حسابرسی عملکرد می باشد. به این منظور بر اساس مدل شه طبقه بندی سه گانه ای از میزان توانایی، میزان اختیارات و میزان پذیرش بودجه ریزی عملیاتی در شهرداری شهر یاسوج مورد بررسی قرار گرفت. جامعه آماری تحقیق را کلیه مدیران مالی و کارشناسان مالی شهرداری شهر یاسوج می باشند. لذا کلیه جامعه آماری (۷۸ نفر) به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه استاندارد می باشد. روایی پرسشنامه از طریق خبرگان و تأیید نهایی استاد راهنما و پایایی پرسشنامه (۸۷٪) را با استفاده از آلفای کرونباخ مورد تأیید واقع گردید. در این پژوهش داده ها به کمک نرم افزار SPSS و از آزمون ضریب همبستگی در قالب جداول توصیفی و تحلیلی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. همچنین نتایج نشان داد پیاده سازی سیستم بهای تمام شده در جهت بودجه ریزی عملیاتی و حسابرسی عملکرد در شهرداری شهر یاسوج تاثیر معناداری دارد. کلمات کلیدی: پیاده سازی سیستم بهای تمام شده، بودجه ریزی عملیاتی، حسابرسی عملکرد

۱- مقدمه

شاخص ها و استانداردهای عملکردی به منظور تنظیم بودجه برای برآورد و سنجش عملکرد سازمانها ضروری می باشد. دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی نیز که مسئول کشف و نشر دانش و فراهم سازی آموزش و یادگیری عالی برای تربیت نیروی انسانی متخصص و کمک به توسعه جوامع هستند، به عنوان یک نظام (سیستم) از چندین زیر نظام تشکیل شده اند که اساسی ترین نظام مدیریتی آن نظام مالی است (ساکتی و سعیدی، ۱۳۸۶). استقرار نظام بودجه ریزی عملیاتی در نظام مالی شهرداری ها عوامل اثر بخشی و صرفه جویی را به ابعاد سنتی بودجه ریزی اضافه می کند. در این فصل به موضوعاتی از جمله بیان مسأله، اهمیت ضرورت تحقیق، اهداف و سوالات تحقیق، تعاریف نظری و عملیاتی متغیرها و نهایتاً قلمرو تحقیق پرداخته می شود.

طی سالهای اخیر فشارهای فزایندهای در زمینه نظارت مالی بر سازمان ها، تقریباً در تمامی کشورهای جهان به چشم می خورد. این فشارها ناشی از محدودیت منابع، افزایش حساسیت های جامعه و گرایش سیاستمداران در جلب رضایت مردم به منظور ارائه عملکرد مثبت در جهت کسب مقبولیت، مشروعیت و پاسخگویی در راستای بهبود مدیریت بر منابع مالی بوده است. بسیاری از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه دنیا در تلاشند نظام بودجه ریزی خود را در یک فرآیند بهبود یا تغییر به یک نظام عملکرد محور یا عملیاتی که در آن ارتباط بین اعتبارات بودجه ای و عملکرد دستگاههای اجرایی شفاف و قابل درک است، نزدیکتر سازند و از این طریق پشتوانه اطلاعاتی معتبر و قابل اطمینانی برای تصمیمات بودجه ای فراهم آورند (حسن آبادی و نجارصراف، ۱۳۸۷). در واقع بودجه ریزی عملیاتی، ابزار مدیریتی سودمندی به شمار می آید که برای تولید و تبادل اطلاعات حال و آتی بر اساس